

TRIBIWNLYS Y GYMRAEG
Cyfarwyddyd Ymarfer Rhif 1

Cychwyn Cais i'r Tribiwnlys

1. Mae Llywydd Tribiwnlys y Gymraeg ('y Tribiwnlys') yn rhoi'r Cyfarwyddyd hwn o dan adran 124(1) o Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011 ('y Mesur') a Rheol 4 o Reolau Tribiwnlys y Gymraeg 2015 ('y Rheolau'). Cafodd ei gymeradwyo gan Weinidogion Cymru o dan adran 124(2) o'r Mesur.

Pwrpas

2. Mae Rheol 10 o'r Rheolau yn darparu bod yn rhaid i gais i'r Tribiwnlys gael ei wneud trwy gyflwyno i'r Tribiwnlys ddogfen ysgrifenedig (hysbysiad cais). Mae Rheol 12 yn rhagnodi'r wybodaeth sydd rhaid i'w gynnwys mewn, a gyda, hysbysiad cais.
3. Pwrpas y Cyfarwyddyd Ymarfer hwn yw cyhoeddi ffurflen (gweler yr Atodiad) a fydd, trwy ei defnyddio gan geisydd, yn cynorthwyo'r ceisydd (neu gynrychiolydd y ceisydd) i gydymffurfio â gofynion Rheol 12. Dylid defnyddio'r ffurflen honno ar gyfer cyflwyno hysbysiad cais.
4. Nid yw cynnwys y Cyfarwyddyd hwn yn newid darpariaethau'r Rheolau (na'r Mesur) mewn unrhyw ffordd. Nid yw'n ofyniad cyfreithiol, felly, i ddefnyddio'r ffurflen isod. Gall ceisydd gyflenwi'r wybodaeth sy'n cael ei rhagnodi gan Reol 12 mewn ffurf arall. Ond bydd defnyddio'r ffurflen yn –
 - sicrhau bod yr holl wybodaeth ofynnol yn cael ei rhoi
 - cynorthwyo'r Tribiwnlys i ystyried y wybodaeth honno yn y dull mwyaf cyson ac effeithiol ag sy'n bosibl

WELSH LANGUAGE TRIBUNAL
Practice Direction Number 1

Commencing an Application to the Tribunal

1. The President of the Welsh Language Tribunal ('the Tribunal') makes this direction under section 124(1) of the Welsh Language Measure (Wales) 2011 ('the Measure') and Rule 4 of the Welsh Language Tribunal Rules 2015 ('the Rules'). It was allowed by the Welsh Ministers under section 124(2) of the Measure.

Purpose

2. Rule 10 of the Rules provides that an application to the Tribunal must be commenced by submitting to the Tribunal a written document (notice of application). Rule 12 prescribes the information which must be included in and with a notice of application.
3. The purpose of this Practice Direction is to publish a form (see Annex) which, when used by an applicant, will assist the applicant (or the applicant's representative) to conform with the requirements of Rule 12. That form should be used to submit a notice of application.
4. The contents of this Direction do not alter the provisions of the Rule (nor the Measure) in any way. It is not a legal requirement, therefore, to use the form below. An applicant may supply the information prescribed under Rule 12 by some other means. But the use of this form will –
 - ensure that all the required information is given
 - assist the Tribunal to consider that information in the most consistent and effective way possible

5. Os bydd methiant gan barti i ddefnyddio'r ffurflen isod yn arwain at amharu ar effeithlonrwydd y Tribiwnlys wrth weinyddu'r cais, gall y methiant hwnnw'n gael ei ystyried gan y Tribiwnlys yn fethiant i –
- gynorthwyo'r Tribiwnlys i hyrwyddo'r amcan pennaf (gweler Rheolau 3 a 5(1)(c))
 - gydweithredu â'r Tribiwnlys yn gyffredinol (gweler Rheol 5(1)(d))
 - weithredu'n briodol ac yn rhesymol (at bwrpas Rheol 55)
5. Should failure by a party to use the form result in hindering the effectiveness of the Tribunal in administering the application, that failure may be considered by the Tribunal as a failure to –
- help the Tribunal to further the overriding objective (see Rules 3 and 5(1)(c))
 - co-operate with the Tribunal generally (see Rule 5(1)(d))
 - act in an appropriate and reasonable manner (for the purpose of Rule 55)

Llywydd Tribiwnlys y Gymraeg

.....**2015**

President of the Welsh Language Tribunal

.....**2015**

ATODIAD / ANNEX**Ffurflen Hysbysiad Cais / Notice of Application Form**

<p>Tribiwnlys y Gymraeg HYSBYSIAD CAIS</p> <p>(Mae cyfeiriadau yn y ffurflen at “y Tribiwnlys” yn gyfeiriadau at Dribiwnlys y Gymraeg ac mae cyfeiriadau at “y Comisiynydd” yn gyfeiriadau at Gomisiynydd y Gymraeg. Mae cyfeiriadau at “y Mesur” yn gyfeiriadau at Fesur y Gymraeg (Cymru) 2011)</p>	<p>Welsh Language Tribunal NOTICE OF APPLICATION</p> <p>(References in the form to “the Tribunal” are references to the Welsh Language Tribunal and references to “the Commissioner” are references to the Welsh Language Commissioner. References to “the Measure” are references to the Welsh Language (Wales) Measure 2011)</p>
<p>Dewis iaith</p>	
<p>Choice of language</p>	
<p>1. A ydych chi am dderbyn (neu, os ydych wedi penodi cynrychiolydd mewn perthynas â'r cais, am i'ch cynrychiolydd dderbyn) cyfathrebiadau oddi wrth y Tribiwnlys yn (a) Gymraeg neu (b) Saesneg?</p>	<p>1. Do you wish to receive (or, if you have appointed a representative for the purpose of the application, for your representative to receive) communications from the Tribunal in (a) Welsh or (b) English?</p>
<p>Gwybodaeth amdanoch chwi a'ch cynrychiolydd (os oes un)</p>	
<p>Information about you and your representative (if you have one)</p>	
<p>2. Eich enw:</p>	<p>2. Your name:</p>
<p>3. Eich cyfeiriad:</p>	<p>3. Your address:</p>
<p>4. Eich cyfeiriad ebost:</p>	<p>4. Your email address:</p>
<p>5. Eich rhif ffôn:</p>	<p>5. Your telephone number:</p>
<p>6. Eich rhif ffacs (os oes un gennych):</p>	<p>6. Your fax number (if you have one):</p>
<p>7. Ydych chi wedi penodi cynrychiolydd mewn perthynas â'r cais? (Os ydych, rhowch y wybodaeth y mae blychau</p>	<p>7. Have you appointed a representative for the purpose of the application? (If you have, give the</p>

<i>8-12 yn gofyn amdano.)</i>		<i>information requested by boxes 8-12.)</i>
8. Enw'r cynrychiolydd (ac, yn achos cwmni, enw'r unigolyn sy'n delio gyda'r mater):		8. The name of the representative (and, in the case of a firm, the name of the individual dealing with the matter):
9. Cyfeiriad y cynrychiolydd:		9. The representative's address:
10. Cyfeiriad ebost y cynrychiolydd:		10. The representative's email address:
11. Rhif ffôn y cynrychiolydd:		11. The representative's telephone number:
12. Rhif ffacs y cynrychiolydd (os oes un):		12. The representative's fax number (if there is one):
13. At ba gyfeiriad / cyfeiriad ebost y dylai'r Tribiwnlys anfon hysbysiadau a dogfennau eraill ar eich cyfer?		13. To what address / email address should the Tribunal send notices and other documents on your behalf?
Y penderfyniad yr ydych am apelio yn ei erbyn (neu herio) <i>(Ticiwch y blwch sy'n disgrifiô natur eich cais.)</i>		The decision you wish to appeal against (or challenge) <i>(Tick the box which describes the nature of your application.)</i>
14a. Dyfarniad gan y Comisiynydd nad yw'r gofyniad i gydymffurfio â safon (neu gydymffurfio â safon mewn modd penodol) yn afresymol neu'n anghymesur; <i>(adran 58 o'r Mesur)</i>	☐	14a. A determination by the Commissioner that the requirement to comply with a standard (or to comply with a standard in a particular respect) is not unreasonable or disproportionate; <i>(section 58 of the Measure)</i>
14b. Dyfarniad gan y Comisiynydd fod methiant wedi bod i i gydymffurfio â gofyniad safon;	☐	14b. A determination by the Commissioner that there has been a failure to comply with a standard; <i>(section 95(2) of the</i>

(adran 95(2) o'r Mesur)		Measure)
14c. Camau gorfodi y mae'r Comisiynydd wedi penderfynu eu cymryd; <i>(adran 95(4) o'r Mesur)</i>	☐	14c. Enforcement action that the Commissioner has decided to take; <i>(section 95(4) of the Measure)</i>
14d. Dyfarniad gan y Comisiynydd na fu methiant i gydymffurfio â safon; <i>(adran 99(2) o'r Mesur)</i>	☐	14d. A determination by the Commissioner that there has not been a failure to comply with a standard; <i>(section 99(2) of the Measure)</i>
14e. Penderfyniad gan y Comisiynydd i beidio â chynnal ymchwiliad i gŵyn (neu i derfynu ymchwiliad); <i>(adran 103 o'r Mesur)</i>	☐	14e. A decision by the Commissioner not to conduct an investigation into a complaint (or to terminate an investigation); <i>(section 103 of the Measure)</i>
15. Ar ba ddyddiad y cawsoch (hynny yw, y ceisydd) gadarnhad ysgrifenedig o'r penderfyniad gan y Comisiynydd y mae'r cais hwn yn ymwneud ag ef?		15. On what date did you (that is, the applicant) receive written confirmation of the decision of the Commissioner to which this application relates?
16. Beth yw eich rhesymau dros wneud y cais? <i>(Gallwch rhoi'r rhesymau hyn mewn dogfen ar wahân os oes angen.)</i> <i>(NB Os byddwch am wneud cais o dan adran 103 o'r Mesur, bydd y Tribiwnlys yn ystyried, yn gyntaf, a ddylid rhoi caniatâd i chwi wneud hynny. Gall yr ystyriaeth honno gael ei seilio ar y rhesymau yr ydych wedi'u rhoi yma.)</i>		16. What are your reasons for making the application? <i>(You can provide these reasons in a separate document if necessary.)</i> <i>(NB If you wish to make an application under section 103 of the Measure, the Tribunal will first consider whether to give you permission to do so. That consideration may be based on the reasons you have given here.)</i>
17. Os bydd eich cais yn llwyddo, pa ganlyniad ydych chi (sef y ceisydd)		17. If your application succeeds, what result are you (that is, the

<p>am gael? <i>(Fel arfer, yr unig bŵer bydd gan y Tribiwnlys bydd cadarnhau neu ddileu penderfyniad y Comisiynydd. Ond yn achos apêl o dan adran 95(4) o'r Mesur, bydd gan y Tribiwnlys bŵer i amrywio'r camau gorfodi. Os ydych am ddadlau dros gamau gorfodi gwahanol i'r rhai y penderfynodd y Comisiynydd arnynt, dylech nodi'r camau gwahanol hynny yma.)</i></p>		<p>applicant) seeking? <i>(Normally, the only power which the Tribunal has is to affirm or annul the Commissioner's decision. But in the case of an appeal under section 95(4) of the Measure, the Tribunal may vary the enforcement action. If you wish to argue for different enforcement action from that decided on by the Commissioner, you should note that different action here.)</i></p>
<p>18. Fel arfer, rhaid i'ch cais ddod i law'r Tribiwnlys o fewn y cyfnod o 28 diwrnod sy'n cychwyn ar y diwrnod y rhoddodd y Comisiynydd hysbysiad ysgrifenedig o'r penderfyniad sy'n cael ei apelio neu'i herio. Ond mae gan y Tribiwnlys bŵer i ymestyn y cyfnod hwnnw. A ydych chi (y ceisydd) yn gofyn i'r Tribiwnlys wneud hynny?</p>		<p>18. Normally, your application must be received within the period of 28 days beginning with the day on which the Commissioner gave written notice of the decision which is being appealed or challenged. But the Tribunal has the power to extend that period. Are you (the applicant) asking the Tribunal to do so?</p>
<p>19. Os ydych yn gofyn i'r Tribiwnlys ymestyn y cyfnod o 28 diwrnod (gweler blwch 18), rhowch y rhesymau sydd, yn eich barn chwi, yn cyflawnhau i'r Tribiwnlys wneud hynny. <i>(Gallwch rhoi'r rhesymau hyn mewn dogfen ar wahân os oes angen.)</i></p>		<p>19. If you are asking the Tribunal to extend the period of 28 days (see box 18), give the reasons which, in your view, justify the Tribunal doing so. <i>(You can provide these reasons in a separate document if necessary.)</i></p>
<p>20. A oes copi o hysbysiad</p>		<p>20. Is a copy of the</p>

Drafft**Draft**

ysgrifenedig y Comisiynydd o'r penderfyniad y mae'r cais hwn yn ymwneud ag ef wedi'i atodi i'r hysbysiad hwn? <i>(Heb hynny, ni fydd y Tribiwnlys yn medru ystyried y cais.)</i>	Commissioner's written notice of the decision to which this application relates appended to this notice? <i>(Without that, the Tribunal will not be able to consider your application.)</i>
--	--

Llofnodwyd.....Signed

*Os bydd yr hysbysiad hwn yn cael ei anfon at
y Tribiwnlys trwy ddull electronig, bydd ffurf
argraffedig o lofnod yn dderbyniol.*

*If this notice is sent to the Tribunal
electronically, a printed form of signature is
acceptable.*

Dyddiedig..... Dated